

ISSN 1849-9775

Planika

GLASILO SLOVENSKEGA KULTURNEGA DRUŠTVA TRIGLAV SPLIT
SPLIT, JUNI 2025, LETO XXXIII. ŠT. 227

PLANIKA

Glasilo slovenskega
kulturnega društva Triglav Spli

GLASILO FINANCIRA

- Savjet za nacionalne
manjine vlade Republike Hrvatske
- Urad vlade Republike Slovenije
za Slovence v zamejstvu in po svetu

zanj Mag. Cveto Šušmelj

NASLOVNICA

Štanjel
Foto: Cveto Šušmelj

UREDNIKA

Ana Šušmelj

UREDNIŠKI ODBOR

Cveto Šušmelj
Nadežda Eterović
Natka Krnić
Dada Šantić

LEKTORICI IN PREVAJALKI

Ana Šušmelj
Ana Matusinović

PRIPRAVA IN TISK

Marin Krpetić
Impressum, Split

NATISKANO

300 izvodov

**Slovensko kulturno društvo
TRIGLAV SPLIT**

Šibenska 3, 21000 Split, Hrvatska
Tel.: 021 343 137, Fax: 021 321 434
Uradni mobitel: 091 150 44 98

RAZPORED AKTIVNOSTI

Pon.: 19⁰⁰-21⁰⁰ Pevske vaje
Tor.: 18⁰⁰-21³⁰ Dopolnilni pouk
Sre.: 17³⁰-18³⁰ Klekljanje čipke
Čet.: 17⁰⁰-20⁰⁰ Keramična delavnica
19⁰⁰-21⁰⁰ Pevske vaje
Pet.: 18⁰⁰-20⁰⁰ Dramsko lit. urice
Sob.: 16⁰⁰-20⁰⁰ Keramična delavnica

Uradne ure tajnice:

Vsak dan razen sobote, nedelje
in praznikov od 8⁰⁰-12⁰⁰ ure

Društveni prostori so odprti
vsak dan razen sobote, nedelje
in praznikov od 8⁰⁰-12⁰⁰ ure

VSEBINA

Uvodna beseda	3
2. Redna skupščina zveze sloven- skih društev na Hrvaškem	4
Nova tajnica društva	5
Kulturni praznik	6
Rojaki	8
Sodelovanje SKD Lipa Zadar in SKD Triglav Split ob mednarodnem dnevu žena	10
Dan žena v Zadru	11
Primorska poje - Senožeče	12
Revija Primorska poje - Knežak 2025	13
10. mednarodna razstava čipke v Ozlju	14
Razstava hrvaške čipke - Primošten	15
Morje barv	16
Majeva	17
Pomladanski čipkasti kolaž	18
Spomladanska mednarodna razmenjava čipk 2025	19
Planina	20
Tišina	22
Jučer, danas, sutra	22
Glasbeni Maj	23
Recepti	24
Za smeh	25
In Memoriam	26
Križanka	27
Likovna kolonija "Jože Arzenšek" SKD "Lipa" Zadar	28

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE NA HRVAŠKEM

Alagovićeva 30, 10000 Zagreb, Hrvatska, Tel: (+)3851 6311 000, Fax (+)3851 61 77 236
Elektronska pošta: vzg@gov.si

Spletni naslov: <http://zagreb.veleposlanistvo.si>

Uradne ure so od ponedeljka do petka od 8.00 do 16.30.

Konzularni oddelek Veleposlaništva:

Tel: (+)3851 6311 014, Fax (+)3851 468 0387

Uradne ure so ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9.00 do 12.00.

GENERALNI KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE v Splitu

Istarska 9, 21000 Split, Hrvatska, Tel./Fax: (+)385 21 389 224

Elektronska pošta: generalni.konzulat.rep.slovenije@st.t-com.hr
g. Branko Roglič, častni generalni konzul

Uradne ure konzulata so od ponedeljka do petka od 9.00 do 13.00.

UVODNA BESEDA

Leto dni je naokoli, odkar je izšla naša Planika. Uvodnik je desetletja redno pisala Vera, naša ljuba Vera. Pred letom dni je zbolela, pričakovali in upali Kljub temu, da nas je v društvu iz dneva v dan vse manj, kljub temu, da so nekatere dejavnosti zamrle in se ljudje vedno bolj ukvarjajo sami s seboj, smo se odločili izdati dvojno številko »Planike«, da bi spodbudili člane, naj se ponovno vključijo v dejavnosti, ki jih ponujamo: bogato knjižnico z izbranimi leposlovnimi deli v slovenščini in drugih jezikih, pevskegi zbor, klekljarsko delavnico in keramični krožek.

Želimo si, da pridete v našo družbo, da se družite, praznujete praznike, se spomnite vseh besed, ki počasi izginjajo iz vašega besednjaka, negujete kulturo in folkloro slovenskega rodu in doma, ki ste ga davno zapustili. Mogoče je danes dovolj imeti internet in vse je na dosegu roke, ampak živa beseda in ljudje so nekaj drugega. Naša potovanja z društvom in pevskim zborom SKD »Triglav« so vedno priložnost za spoznavanje novih prijateljev, novih mest in vasi, to so dogodki, ki pustijo sledi za vse življenje.

Preberite, kaj smo pripravili za vas, in ne bodite preveč kritični, raje se nam pridružite.

Gremo naprej.....

Ana Šušmelj

NAČRTOVANE AKTIVNOSTI

- 12-14. 09. 25. Mednarodni festival čipke v Lepoglavi
- 04. 10. 2025. MePZ »Triglav« i MoPZ Medvode, koncert GKM, Trg Republike 1, ob 18:00 ure
- 11. 10. 2025. Vseslovensko sečanje - Prezid
- 08. 12. 2025. MePZ »Triglav« dobrodelni koncert v domu za ostarele »Vukovarska«
- 10. 12. 2025. Predstavitve kulturnega ustvarjanja narodnih manjšin, Dom HV, Lora
- 15. 12. 2025. MePZ »Triglav« dobrodelni koncert v domu za ostarele »Zenta«
- 19. 12. 2025. Poslovitev od starega leta, MePZ »Triglav« in keramična razstava

2. REDNA SKUPŠČINA ZVEZE SLOVENSKIH DRUŠTEV NA HRVAŠKEM

Dne 22.05.2025 so delegati SKD Triglav Cveto Šušmelj, Nadežda Eterović in Irena Novak odpotovali u Zagreb na redno skupščino Zveze slovenskih društev na Hrvaškem, ki je potekala v prostorih Slovenskega doma, Masarykova 1 v Zagrebu.

Skupščino je vodila predsednica Barbara Antolić Vupora. Dnevni red je obsegal 16 točk. Na dnevnem redu so bile redne točke kot poročila nadzornega odbora in komisij, programi dela, poročila o delovanju ter odločbe o delovanju, organizaciji in programih za naslednje leto.

Pred redno skupščino pa je potekala otvoritev novih prostorov Zveze, za katere je Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu z ministrom Matejem Arčonom odobril sredstva za nakup prostora za delovanje Zveze. Prostor se nahaja na naslovu Odranska ulica 12, v Cvetnem naselju v Zagrebu.

V pozdravnem govoru je predsednica Zveze Barbare Antolić Vupora pozdravila vse prisotne, posebno še predsednika Sveta za nacionalne manjšine Tibora Vargo, saborskega zastopnika nacionalnih manjšin Armina Hodžića, veleposlanika Republike Slovenije na Hrvaškem Gašperja Dovžana, Bredo Zalašček iz Urada Vlade Slovenije za Slovence na obmejnih območjih, Suzano Lep Šimenko, predsednico Komisije za odnose z Slovenci v zamejstvu in po svetu, Jasmino Ilić, glavno tajnico Združenja Slovenske izseljenske matice, oni pa so z nekaj besedami čestitali na novih uradnih prostorih, pozdrav pa je seveda veljal tudi vsem ostalim društvom iz Hrvaške: Zagreb, Varaždin, Karlovac, Reka, Pulj, Labin, Umag, Buzet, Poreč, Lovran, Gorski kotar, Zadar, Split, Dubrovnik.

Irena Novak

NOVA TAJNICA DRUŠTVA

Rodila sem se 4. oktobra 1959 v Splitu, kjer sem končala osnovno šolo in klasično gimnazijo "Natko Nodilo". Oktobra 1978 sem se vpisala na Ekonomsko fakulteto v Splitu. Diplomirala sem 14. oktobra 1982 in si pridobila strokovni naziv diplomirana ekonomistka.

Od julija 1984 do septembra 1996 sem delala v Kreditni službi Splitske banke v Splitu. Od septembra 1996 sem zaposlena v Dalmatinski banki Zadar v Splitu.

V Dalmatinski banki, kasneje Novi banki (pravna naslednica Dalmatinske banke), nato pa sem v OTP banki (pravna naslednica Nove banke) delala na področju depozitnega poslovanja in odobravanja poslov pravnim osebam.

Od januarja 2020 sem predčasno upokojena.

Od septembra 2020 do avgusta 2023 sem s krajšim delovnim časom (20 ur na teden) opravljala administrativne naloge v Domu za zasvojenca Zajednica susret v Splitu.

Od 7. januarja 2025 sem zaposlena v Slovenskem kulturnem društvu Triglav v Splitu za polovični delovni čas (20 ur tedensko) kot tajnica.

Marina Ivčević

KULTURNI PRAZNIK

Brez razmišljanja sem privolila na izlet ob slovenskem kulturnem prazniku letos. Čeprav mi je malce nenavaden način proslave, pa me je firbec še dodatno matral :) Izlet v Tomislavgrad – Duvno, Bosna in Hercegovina.

Po znanih postajališčih v Splitu in okolici so z avtobusom »Perla tours-a« vse udeležence pobrali in se je potovanje veselo začelo! Zbrala se družina. Joško nas je peljal, Julija postegla z veliko koristnih informacij. V velikem nakupovalnem središču, takoj za mejo smo primerjali cene in se osladili s kavo ter različnimi »pitami«.

V sobotnje jutro smo kot ena redkih skupin pravočasno prispeli pred samostan in muzej v Tomislavgradu. Zelo mlad, profesionalen entuziastičen fant. Kot turistični vodnik nas je na povsem prepričljiv in zelo zanimiv način peljal skozi zgodovino od antike do današnjih časov.

V cerkvi se nahaja največja in najbolj znana slika znanega hrvaškega minijaturista Julia Klovića, ki jo je večina videla prvič in smo o njej izvedeli veliko. Najbolj zanimivo je to, da je na sliki več kot 40 oseb. Še enkrat smo se prepričali, kako zelo ovinkaste so včasih umetniške poti. A se občasno slikam, skladbam, pismom, knjigam le »posreči«.

Kulturni del smo nadaljevali v muzeju poleg cerkve. Muzej obsega afriško in arehološko zbirko ter stalno postavo. Imajo tudi lepo urejeno in bogato opremljeno moderno knjižnico.

Planika

V arheološkem delu se nahaja muzej mamuta! Odprt je leta 2023. Nikoli si nisem smislila, da je kaj takega možno v »naših« krajih. Mislim, da nas je vse prav mamut najbolj impresioniral. Izvedeli smo, da je paleontologov na svetu zelo malo, tako da številni najdeni ostanki drugih živali potrpežljivo čakajo na nujne preiskave avtentičnosti in katalogizacijo. Seveda se zatakne tudi pri denarju. Zaupal nam je, da se najdišča ohranjajo na star a učinkovit način. Preprosto se zatrpavajo z zemljo in pustijo čakati! Afriška in nacionalna zbirka sta prebogati in vredni še enega izleta! Veliko izdelkov za katere preprosto ne veš, kaj so, popeljejo v Afriko in nekdanjo Hercegovino.

Za konec še razstava v sodelavi z Arheološkim muzejem iz Splita. Zanimivo! Se je le približal čas kosila. Imeli smo okusno kosilo s sladico. Okrepčani smo se sprehajali po prečudovitem OPG-ju ob jezeru.

Kulturni del se je nadaljeval z nastopom prisotnih članov zbora, ki so zapeli Luna sije, z recitiranjem brezčasne Prešernove poezije članov recitatorske skupine pa so predstavljene v slovenščini pesmi Pod oknom, Kam in Učenec ter pesem Pevcu v hrvaščini, s katero se je nova tajnica Marina predstavila prisotnim.. Še enkrat smo omenili, da je Slovenija edina država v EU, ki ima kulturni praznik v koledaju! Dokazali smo, da kultura lahko gre izven meja muzejev, galerij, gledališč. Če jo imamo v sebi, če jo ohranjamo in podpiramo, jo lahko prakticiramo vsepovsod!

V veselem ozračju smo se odpeljali nazaj domov. Hvala in nadvidenje!

Ana Božulić

ROJAKI

Oddaja o zamejcih, most med domovino in Slovencih ki živijo zunaj njenih meja. Marca nas je obiskala ekipa RTV Slovenije ki je posnela prispevek o našem društvu »Triglav« Split v okviru oddaje »Rojaki« ki že dalj časa spremlja društva Slovencev po svetu. V sproščenem pogovoru po snemanju smo poslušali o najrazličnejših dogodkih ki so se zgodili ob snemanju tovrstnih oddaj po svetu in po deželi Sloveniji. Zdaj smo bili tudi mi del te zgodbe.

Celotna reportaža se je začela s prelepimi prizori prastarega Splita, igrivim šarmom splitske rive in prostorih naše družbe, po besedah gospoda Dušana Tomažiča urednika te oddaje, enega najbolj urejenih prostorov. Predsednik društva Cveto Šušmelj je predstavil naše društvo, ki že od ustanovitve 1992 leta skuša združiti Slovence, ki so se po osamosvojitvi države Slovenije znašli izven meja domovine in v novi razmerah ustvarili društvo ki se trudi ohranjati kulturo in jezik svoje domovine. Tu je najprej največja skupina pevcev zbora Mepz«Triglav«, zbora v katerem ne pojejo samo Slovenci po rodu, ampak vsi ljubitelji zborovskega petja. Pesem je tisto kar ih povezuje, zaradi nje že 27 let nastopajo na Taboru v Šentvidu pri Stični in na reviji »Primorska poje«. Pri tem sta prepotovala Slovenijo, spoznala nešteto pevskih zborov, predvsem pa spletla prijateljstva, ki jih z veseljem gostita v Splitu. Našim gostom z RTV Maribor to je lepo predstavila Nadežda Eterović. Velika knjižnica z okrog 3765 naslovi, urejena ž veliko truda in vloženega časa Ane Matusinović služi tudi

kot učilnica za pouk slovenskega jezika. Tu se zbirajo tudi člani literarne skupine, dogovarjajo se besedila za objavo v reviji »Planika« ki je po prezgodnjem odhodu naše Vere Hrga ostala brez »spiritus movens«. Kljub temu nam je pod uredništvom Ane Matusinović uspelo izdati dvojno število »Planike« kot nekakšen »hommage« naši Veri. V prostoru klekljarske sekcije ki neguje izdelovanje idrijske čipke, še že leta srečujejo pridne klekljarice pod vodstvom Katice Kaštelan, ki izdelujejo čarobne motive, sodelujejo na vseh klekljarskih festivalih v Sloveniji, Hrvaški in po Evropi. Sekcija je bila ustanovljena davnega leta 1996 in prva vodja, gospa Anka Šebenik je bila roje v Idriji in od takrat so naše klekljarice z ljubeznijo in trudom edine na Hrvaškem, ki svojo čipko lahko imenujejo idrijska čipka. Indijsko čipko je UNESCO leta 2012 razglasil za slovensko nesnovno dediščino. Pred tremi leti se je ustanovila tudi keramična skupina, majhna, ki pridno oblikuje lepe keramične izdelke in jih z veseljem obdaruje prijateljem. Majhna delavnica je popolnoma opremljena z orodji za izdelavo takih stvari; od vreten, stiskalnic, valjev, osnovnih materialov pa vse do peči. Vse to lepo povezuje voditeljica Natalija Novak.

Ob koncu posnetka prijeten pogovor, mali prigrizek, kozarec dalmatinskega smeha, Veliko smeta in kot je rekel gospod Dušan Tomašić: »Možda dosanjamo sanje« (A.Šušmelj) in da Slovenci še naprej zddrže pod žgočim split-skim soncem. Hvala za obisk gospod Tomašić, hvala ekipi RTS!!!!!!

Ana Šušmelj
Split, 11.03.2025

SODELOVANJE SKD LIPA ZADAR IN SKD TRIGLAV SPLIT OB MEDNARODNEM DNEVU ŽENA

Slovensko kulturno društvo Lipa Zadar je ob mednarodnem dnevu žena organiziralo koncert in recitacije Lepota pesmi, besede in umetnosti. Potekala je v restavraciji »Galiji« na Boriku. Med ostalimi je nastopal Mešani pevski zbor SKD Triglav Split.

Prisotne sta pozdravila Darja Jusup, predsednica Lipe Zadar, ter mag. Cveto Šušmelj, predsednik Slovenskega kulturnega društva »Triglav« Split, Rafaela Štulina je podala pomen Dneva žena, v programu pa so sodelovali mešani pevski zbor SKD Triglav Split pod vodstvom maestre Marija Buzdovačić Peručić, mag art. Recitacije je izvedla dekleška skupina štirih deklic, dopolnilnega pouka slovenščine pod vodstvom Tatjane Bajlo, voditeljice, a lastne pesmi Vesna Bilić, pesnica in pisateljica Ana Šušmelj, SKD Triglav Split.

Pester repertoar zbora, ki deluje že 28 let obsega slovenske ljudske, umetne in duhovne skladbe, zimzelene in popularne dalmatinske pesmi, ki so jih z navdušenjem poslušali navzoči.

Skupni projekt sodelovanja Slovenskih društev Lipa Zadar in Triglav Split ob mednarodnem dnevu žena je v veselem raspoloženju okončan z pogostitvijo vseh navzočih.

Darja Jusup

Foto: Rafaela Štulina

Planika

DAN ŽENA V ZADRU

Dana 7. ožujka 2025. godine u 15 sati počela je naša avantura odlaska u Zadar, restoran „Galija“. Desetak članova pjevačkog zbora SKD „Triglav“ na čelu s maestrom Marijom krenulo je uveličati dan žena prijateljskom društvu „Lipa“ iz Zadra. Izlazak iz Splita i Kaštela posebna je priča. Gmizali smo kao puž našim minibusom. Sjedala su bila tako uska da su naše gluteus maximus, što bi rekla naša maestra, jedva stale na sjedala. Srećom, sjedila sam s Tajči.

U „Galiju“ smo stigli s velikim zakašnjenjem, na brzinu se presvukli i stali pred nestrpljivo slušateljstvo. Predsjednik SKD „Triglav“ pozdravio je prisutne Slovence iz društva „Lipa“. Uz zveckanje pribora za jelo, čudnog zvuka sintisajzera za intonaciju, uspjeli smo uredno otpjevati koloplet slovenskih i dalmatinskih pjesama. Zadarska publika nagradila nas je pljeskom. U programu su sudjelovala i djeca s nekoliko recitacija, te njihova i naša pjesnikinja. Večera je bila solidna, za stolom smo malo čakulali s našim slovenskim prijateljima iz Zadra.

Naše veselo društvo ilegalno se preselilo u susjednu dvoranu gdje je neka starija generacija proslavljala svoju davanjšnu maturu. Zdušno su nas prigrlili. DJ je vrtio poznate stare hitove. Čagalo se na čelu s maestrom i njezinim preslatkim nasljednicama.

Mislim da uz pjevački zbor trebamo oformiti i plesnu skupinu, jer za takvim talentima vapi medijska scena. Dobra atmosfera, s rukicama u zraku, nastavljena je i na povratku za Split.

Uz početne probleme, proslava dana žena zbora bila je uspješna i zahvaljujemo našim zadarskim prijateljima na lijepom doživljaju.

Nadja Krnić

11

PRIMORSKA POJE – SENOŽEČE

Vsakokrat ko se pripravljamo za nastop v Sloveniji, posebno še če gremo na Primorsko, začne moje srcece hitreje tekati. Tako je bilo tudi 11. aprila, ko smo šli na revijo „Primorska poje 2025“. Ljubezen do rodne kraja je še večja sedaj, ko so prišla ta pozna leta.

Potovanje je potekalo kot zmeraj veselo, polno heca in pesmi. Namestitev je bila v hotelu v Divači.

Po kosilu in kratkem počitku smo se pripravljali za nastop v Senožecu. Naši pridni šoferji so nas pripeljali pred osnovno šolo. Program so odprle domače punce, naš mali zbor pa je nastopil drugi. Zborovodja Marija Buzdovačič Peručič nam je dala intonacijo. Navzočim gledalcem smo z Rožančevo zaželeli „Dober Večer“. Zapeli smo deset skladb, končali pa z Maierhoferjevo „Now it's time for leaving“, po slovensko bi se reklo „čas je, da končamo“. Prisotni so bili navdušeni, posebno z izvedbo Venturinijeve „Nocoj pa, oh nocoj“ z našim solistom Milanom in njegovim prelepim glasom.

Za celoten nastop smo nagrajeni z velikim aplavzom. Program se je nadaljeval z nastopom dveh majhnih harmonikarjev ter z dvema pesmima slabovidečega dekleta z angelskim glasom.

Bili smo že precej lačni in smo z užitkom pojedli testenino z omako, šunko, domači kruh in sladice, tudi slovenskega vina ni manjkalo. Zapeli smo tisto našo himno „Mi Slovenci vinca ne prodamo“ in se spomnili Silve, ki je ostala v Splitu.

Prijetni domačini so nas povabili v njihov interni disco, pa smo večer končali v ritmu muzike za ples.

Po vrnitvi v hotel smo, utrujeni od napornega dneva, takoj zaspali. Na spanje pa ne bom porabila niti črke. To je bil še en uspešen koncert v naši prelepi Primorski.

Nadja Krnić

Planika

REVIJA PRIMORSKA POJE – KNEŽAK 2025

Po uspešnem nastopu in lepem sprejemu pri MePZ SE-NOŽEČE v Senožecah smo se naslednjega dne, 12. aprila, odpravili v Knežak in zapeli na reviji PRIMORSKA POJE 2025, ki letos poteka pod sloganom S PESMIJO V MOZAIK SVETLOBE.

MePZ TRIGLAV se tega dogodka udeležuje že 25 let.

Koncert je potekal v osnovni šoli Toneta Tomšiča v Knežaku. Poleg našega pevskega zbora so sodelovali še: MoPZ Delfin Izola, MoPZ Tabor Lokev, MoPZ Mirko Filej Gorica, ŽeVoS Šmihel in Reunion Solkan.

Pod dirigentsko palico naše Maestre Marije Buzdovačic Peručič smo zapeli priljubljene:

- Dober večer, primorska ljudska
- Ako si legla spat, dalmatinska ljudska
- Slovenija od kod lepote tvoje, Slavka in Vilka Avsenika

Na koncu smo vsi nastopajoči zapeli slovensko ljudsko OBLAKI SO RUDEČI. Bil je čudovit večer, ki je pokazal vse, kar zborovsko petje je in zmore biti.

Tudi pohval ni manjkalo: »To je bila revija kvalitetnih zborov s skrbno izbranimi programi, primernimi sposobnostim vsakega zbora. Čestitke vsem zborovodjem za požrtvovalno in dobro načrtovano delo.

Posebno smo veseli gostujočega zbora iz Splita, ki nam je pokazal, da je slovenska beseda in pesem še kako živa tudi v Splitu“, nas je ob koncu revije posebej pozdravil podpredsednik ZPZP Miran Žitko.

In publika nam je ob tem podarila dva bučna aplavza.

Nadežda Eterović

10. MEDNARODNA RAZSTAVA ČIPKE V OZLJU

V Starem gradu Ozlju je v Spominskem muzeju 26.4.2025 slavnostno odprta X. mednarodna razstava čipke, ki je pritegnila številne obiskovalce in ljubitelje tradicije ter do sedaj največje število razstavljalcev iz različnih krajev Hrvaške: Lepoglava, Pag, Hvar, Primošten, Sikirevci, Trg pri Ozlju, Križevci, Bjelovar, Žakanje, Hrvatski Čuntić, Krašić, Sveta Marija in naša klekljarska sekcija, in šestih evropskih držav: Bolgarija, Češka, Madžarska, Srbija, Bosna in Hercegovina ter Španija.

Priložnostni program ob odprtju razstave se je začel s koncertom v petek v Starem gradu Ozlju. Izvajalci so bili gosti iz Republike Češke – zbor „Obdobi sboru“, domači mladi pevci in instrumentalisti iz Malega šolskega zbora OŠ „Slava Raškaj“, Komorne skupine Glasbene šole Karlovac (PO Ozalj) in Zbora Področne šole Trg.

Voditeljica etnosekcije KUD-a „Ključ“ Trg Melita Mataković Rožić in ravnatelj Spominskega muzeja Ozalj Stjepan Bezjak sta se zahvalila vsem tistim, ki so prispevali k organiziranju in delovanju razstave, vsi razstavljalci pa so dobili zahvalnice in priložnostna darila. Kot voditeljica Čipkarske sekcije SKD „Triglav“ Split sem v imenu našega društva in Čipkarske sekcije Spominskemu muzeju Ozalj darovala sliko „Tunel v Ozlju“, izdelano v tehniki klekljane čipke. V vabilu so organizatorji poslali fotografije pomembnih motivov mesta Ozalj in okolice ter zaprosili razstavljalce, naj po možnosti s svojimi čipkarskimi tehnikami naredijo čipke po motivih Ozlja in okolice. Odzvala sem se njihovi prošnji, naredila skico po priloženi fotografiji in izdelala čipko.

Ozalj je mesto v Karlovški županiji, znano po 33 metrov dolgem železniškem tunelu, ki je edini tunel v Evropi, ki gre pod gradom in je še v funkciji. Mesto je znano tudi po „Munjari“, ki je tretja najstarejša hidroelektrarna na svetu. »Munjara« je zgrajena ročno v manj kot dveh letih in je začela delati leta 1908, pred njo sta z delom začeli hidroelektrarni na Nijagari in Krki, in še dela. Zeleno luč za izgradnjo je s svojimi nasveti lokalnim oblastem dal najbolj znan dijak karlovške gimnazije, Nikola Tesla. Arhitekt Herman Bollé, ki je dizajniral tudi zagrebško pokopališče Mirogoj in katedralo v Đakovu, je to kamnito zgradbo projektiral kot grad na reki.

Ozalj je kot grad Zrinskih-Frankopanov znan tudi po tem, da je v njem rojena znana gluha hrvatska slikarka Slava Raškaj.

Danes je postal prepoznaven kot mesto, ki skozi mednarodno razstavo čipke zbira in promovira čipkarsko tradicijo iz cele Hrvaške in širše, ter se tako afirmira kot kulturno središče čipkarstva in čipkarske umetnosti. Etno sekcija KUD-a „KLJUČ“ iz Trga dela čipko na lucnju - lesenem okviru, ki se prepleta s prsti. Znana je tudi pod nazivom „sprang“. Tehnika je zelo, zelo stara, edini sledovi tako dolgega obstoja so grafike in slike, kakor tudi za klekljano čipko.

Razstava bo v galerijskem prostoru Spominskega muzeja Ozalj odprta do 22. 6. 2025.

Tekst in foto: Katica Kaštelan

RAZSTAVA HRVAŠKE ČIPKE - PRIMOŠTEN

V organizaciji združenja primoštenskih čipkaric „Pekljica“, mesta Primošten in turistične skupnosti Primošten je bila v kongresnem centru hotela „Zora“ od 9. do 11. maja 2025 razstava „Hrvaške čipke“. Razstavljale so čipkarice iz Paga, Lepoglave, Trga pri Ozlju, Krašića, Sikirevcev, Križevcev, naša sekcija in seveda primoštenske čipkarice. S to razstavo je „Pekljica“ je svečano objavila in obeležila dobivanje oznake geografskega porekla v novembru 2024.

Z zadovoljstvom smo se odzvale vabilu primoštenskih čipkaric za sodelovanje naše sekcije na tej razstavi. Že nekaj let sodelujemo z njimi in se veselimo se vsakemu srečanju na festivalih širom Hrvaške. Etnolog in antropolog prof. Jadran Kale, kustos Muzeja mesta Šibenik in izredni profesor na zadrskem vseučilišču, je začetnik

akcije revitalizacije primoštenske čipke leta 2009, 2013. pa je osnovano združenje „Pekljica“. Organizirajo razstave, sodelujejo na vseh

občinskih, županijskih in državnih manifestacijah in razstavah. Zelo so angažirane in so si zaslužile to veliko priznanje. Ob tej priložnosti smo tudi mi „Pekljici“ darovale eno idrijsko čipko.

Naša sekcija je letos pri njih razstavljala čipko na obleki in uporabno čipku. Dobile smo številne pohvale za naše izdelke. Prezentirale smo način izdelave idrijske čipke, pri čemer so številni obiskovalci z velikim zanimanjem opazovali naše delo v živo.

Vsi razstavljalci smo bili v enem prostoru in smo tako imeli veliko priložnosti za druženje in razmenjavo izkušenj, sladili smo se s pecivi primoštenskega kraja, ki so nam jih pripravile primoštenske čipkarice. Čeprav so bili dnevi priprav in klekljanja za to razstavo naporni, kakor tudi za vsa ostala dogajanja, v katerih sodelujemo, nas je to veselilo, saj je bila to še ena priložnost za „napolnitev baterij“ za nove izzive.

Tekst in foto: Katica Kaštelan

»MORJE BARV«

V petek, 16. maja 2025 se je v prostorih SKD Triglav odprla razstava 17. likovne kolonije »Jože Arzenšek« v organizaciji SKD »Lipa« iz Zadra, ki združuje Slovence, slikarske navdušence iz Hrvaške, Slovenije ter Bosne in Hercegovine.

Kolonija se imenuje »Jože Arzenšek« v čast preminulega člana, ki je kolonijo ustanovil najprej v svoji dnevni sobi v Turnju, čez leta pa je potekala v Svetem Filipu in Jakovu.

Vse to nam je povedala z izbranimi besedami voditeljica in likovna pedagoginja, srce te kolonije Marija Ivoš.

Tokratna razstava v SKD Triglav na temo »Morje barv« govori o tem, kako svobodni so sodelujoči umetniki, da se izražajo s čustvi, da pripovedujejo svojo zgodbo skozi bogastvo barv, vseh odtenkov modre, rdeče, rumene, prepletene z zlatom, vse na poseben način vsakega slikarja, saj čustva in domišljija nimajo meja.

Počaščeni smo z razstavo s tako navdihajočim naslovom »Morje barv«, ki sta nam jo podarila SKD »Lipa« iz Zadra in vodja kolonije, gospa Marija Ivoš. Ogled slik, prijetni pogovori ob fritulah in kozarcu vina, veliko smeha ter priložnostna pesem članov pevskega zbora SKD Triglav, ki so polepšali odprtje razstave, resnično povezuje in združuje ljudi v naše morje barv.

Razstava bo na ogled v uradnih urah društva mesec dni.

Ana Šušmelj
Split, 16.05.2025

Planika

»MAJEVA«

Tako kot gre v pesmi. »Ringa, ringa, raja« veselje okoli nas vlada.

Obiskali so nas prijatelji iz Ajdovščine in Vipave. To sta ženska pevska zbor »Večernica« in »Soča«, naša dobra prijatelja, pri katerih smo gostovali lani. Prijateljstvo je treba negovati, zato smo imeli

skupni koncert v GKM na splitskih Prokurativah. Naš MePZ Triglav je nastopil s štirimi pesmimi iz repertoarja, nato pa sta na oder stopila združena ženska zbor »Večernica« in »Soča«.

Pod zanesljivo dirigentsko roko Mirana Rustja so se pesmi umirjeno zlivale in lepo vnesle pridih dežele v srce in dušo. To je prepoznalo

tudi občinstvo, ki je vsako skladbo nagradilo z dolgim aplavzom. Sicer pa ŽePZ že tri desetletja deluje v okviru Društva upokojencev Ajdovščina.

Ustanovljena je bila leta 1994 in od takrat nastoupa na vseh domačih pevskih srečanjih in prireditvah, na Taboru v Šentvidu pri Stični in na reviji Primorska poje. Prepotovali so vso Slovenijo, gostovali v Bosni in Hercegovini ter na Hrvaškem.

Po koncertu smo v prostorih SKD Triglav pripravili večerjo. Bilo je veliko veselja, veliko smeha, pesmi in obljub za prihodnja srečanja.

Vsega lepega je hitro konec, razšli smo se pozno v noč, bogatejši za še en dogodek, ki nam je napolnil baterije za prihodnje nastope.

Ana Šušmelj
Split, 24.05. 2025

POMLADANSKI ČIPKASTI KOLAŽ

Društvo klekljaric idrijske čipke že nekaj let pred veliko nočjo in božičem vabi klekljarice v Sloveniji in po svetu, naj z lastno izbiro sukanca in tehnike izdelave pokažejo, na koliko različnih načinov se po enakem načrtu lahko izdelata čipka. Vse je odvisno od domišljije, iznajdljivosti in sposobnosti klekljarice. Načrte zadajo Idrijčanke, večinoma jih nariše Andreja Uršič, vse ostalo pa je prepuščeno nam samim.

Letos je Idrija vsa v čebelah in satovju pa so takšni tudi načrti za ta Čipkasti kolaž.

Povabilom idrijskih čipkaric se vedno radi odzvujemo. Tako smo po njihovih načrtih tudi tokrat naredile nekoliko čipk, ki bodo razstavljene na 43. festivalu idrijske čipke. Na sliki so načrti, po katerih smo jih delale.

Tekst in foto:
Katica Kaštelan

Satovje

Moja čestitka
za Marie

SPOMLADANSKA MEDNARODNA RAZMENJAVA ČIPK 2025

Gospa Janet iz Anglije že deseto leto zapored volontersko organizira spomladansko im božično razmenjavo čestitk s čipko kraja, od koder se pošilja. Vabi čipkarice, naj se prijavijo in mavedejo število čipkaric, s katerimi želijo razmenjavo čipkanih čestitk.

Izbira tehnike izdelave je prosta. Javila sem se in zaželela razmenjavo z dvema čipkaricama. Gospa Janet dela razpored in pazi na to, da so v vsaki razmenjavi druge čipkarice.

To je priložnost, da se seznanimo z novimi čipkami in najdemo nove prijateljice čipkarice. Moji partnerki sata bili letos Marie iz Francije in Jeanne iz Anglije. Glejte si slike teh čipk.

Tekst in foto:
Katica Kaštelan

Moja čestitka
za Jeanne

Čebelice

PLANINA

Bilo je to v osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Moj oče se je upokojil in starši so se odločili, da bodo večino leta preživali v materinem domačem kraju, Planini pri Rakeku. Želeli smo kupiti hišo z vrtom in končno smo našli takšno, ki nam je bila zelo všeč.

Sprva se nam je zdela prevelika... ampak samo na začetku. Vedno je bila polna prijateljev ... otrok ... smeha ... petja ... in dobre domače hrane.

In danes, ko hodim skozi našo hišo, je, kot da spet slišim smeh... glasove... pesmi... pogovore... ne samo od mojih najbližjih... Ko bi stene lahko govorile o vseh spominih, kar so ih preživele...

Nekdaj je v moji hiši bila gostilna in prenočišče PRI ČRNEM ORLU.

Zgodovina pravi, da je v njej, na poti v Petrograd, prespal tudi Vladika Petar II. Petrovič Njegoš. O tem je več napisala zgodovinarica mag. Simona Kermavnar:

“Črnogorski vladika (svetni in posvetni vladar), pesnik, erudit in filozof Petar II. Petrovič Njegoš (1813–1851) se je 24. januarja 1844 skupaj s spremstvom na poti iz Cetinja v Črni Gori proti Petrogradu (Sankt Peterburg) ustavil ter prenočil v Planini pri Rakeku.[1] O tem so 31. januarja poročale Kmetijske in rokodelske novice.[2] Dogodek je za beležil tudi najverjetneje takratni župnijski vikar oz. kaplan v Planini. V Kroniki Župnije Planina pri Rakeku je namreč vstavljen kasnejši zaznamek v obliki tipkopisa, ki se glasi: »L. 1844 so 20. jan. prenočevali tu trije Črnogorci. Ljudje niso vedeli, da je med njimi tudi pesnik, vladika Peter II. Petrovič Nejguš (-1851).« Kroniko leta 1848 ustanovljene planske župnije so sicer začeli pisati šele leta 1859. Pisec zaznamka se je pri datumu obiska uštel za nekaj dni ali pa je napako naredil kasnejši prepisovalec (pretipkovelec).

Cilj Njegoševega potovanja skozi Slovenijo je bila torej Rusija, edina takrat svobodna in samostojna slovanska država. Iz domačega Cetinja je preko Kotorja do Trsta potoval po morju, nato s posebno pošto kočijo preko Ljubljane v Celje ter od

tam naprej z vlakom preko Dunaja in Poljske v Petrograd.[4]

Črnogorski vladika je bil tesneje povezan tudi z nekaterimi slovenskimi slavisti in kulturniki, tako z Jernejem Kopitarjem, s Francem Miklošičem, Stankom Vrazom idr. Komaj sedemintridesetleten je Njegoš leta 1851 umrl, pokopan je v mavzoleju na vrhu gore Lovćen v Črni Gori.

Notica v Novicah je zapisana v bohoričici. Zato in zaradi več arhaičnih besed je zaradi lažjega razumevanja transkripcija v nadaljevanju malenkostno preoblikovana v sodobnejši jezik: »Snoči okoli 8 ure so v ošterijo k Črnemu orlu trije možje peršli, nekoliko, pa ne popolnoma po turško oblečeni, - in ker so nas kranjsko govoriti slišali, so se z nami v pogovore spustili, in nam povedali, da so Črnogorci (Montenegriner). Mi smo mislili, da so trgovci. Eden med njimi nam je zavoljo lepe in velike postave, in zavoljo dragega oblačila, posebno dopadel, in se je prav prijazno z nami menil. Povpraševali smo ga od črnogorske kupčije, od črnogorskih navad, izdelkov, kmečkih pridelkov itd. in mu tudi naše Kmetijske novice v roke podali. Na

Planika

vsa vprašanja nam je prijaznim v črnogorskem – Kranjcem lahko razumljivem jeziku – odgovoril, in nas med drugim tudi vprašal, če gospoda Kopitarja na Dunaju poznamo. V najbolj živahnem pogovoru pa izvemo od kraljevske pošte, kdo je ta lep in prijazen mož, ki je nam čast izkazal se z nami pogovarjati. In kdo je bil? – Bili so milostljivi in vse časti vredni gospod Vladika, to je starovirski (deželski; op. S. K.) škof, ki imajo tudi deželsko oblast v Črni Gori. Sram je nas bilo, da nismo njih visokemu stanu dolžne časti izkazali; toda prijazne besede, s katerimi so se poslovili, rekoč: »z Bogom Kranjci!« so nas potolažile, pa tudi marsikateremu, kateri je morda naš kranjski jezik obrekoval, pokazali, da nas celo Črnogorci, akoravno iz teh daljnih krajev pridejo, lahko razumejo.«

Črna Gora je bila v 1. polovici 19. stoletja Slovencem še vedno domala nepoznana dežela,[7] zato si z lahko predstavljamo radovednost in zanimanje, ki so ga v Planini vzbudili trije Črnogorci že s samim svojim videzom, in še posebej visokorasli Njegoš lepih orientalskih potez.

V notici omenjena gostilna Pri Črnem orlu naj bi bila po izročilu današnja hiša s št. 102, ki stoji v samem središču Planine tik ob stari glavni cesti Dunaj–Trst. Na franciscejski katastrski mapi iz leta 1823 je že vrisana.[8]

Sodeč po datiranem in z inicialama okrašenem portalu na začelju l. P./1836 pa je bila takrat močno predelana. Od leta 1931 stoji nasproti nje spomenik, posvečen pesniku in politiku Miroslavu Vilharju, ki je bil Njegošev sodobnik in prav tako kot on narodni buditelj svojega naroda. V hiši so se (poleg še starejših) ohranile nekatere ostaline iz časa, ko je bila v njej furmanska gostilna, npr. okence, skozi katero so hrano iz kuhinje pošiljali med goste v jedilnici.[9]”

[1] Gl. Vladimir Osolnik, Njegoš i Slovenci, Riječ. Časopis za nauku o jeziku i književnosti, n. s., 10, Nikšić 2013, str. 175–190: 176.

[2] M. K., Is Planine 24. Profenza, Kmetijske in rokodelske novice, 31. 1. 1844, str. 20.

[3] NŠAL, Župnijska kronika Planine 1900–1931. II.

[4] Osolnik, n. d., str. 177.

[5] Alessandro Quinzi, Giuseppe Tominz, Trieste 2011, str. 71, 177, 246.

[6] Prav tam, str. 177.

[7] Osolnik, n. d., str. 175.

[8] Franciscejski kataster za Kranjsko, A 217, k. o. Planina.

[9] Podatek mi je skupaj z dopisnico Planine posredoval solastnik hiše Branko Medarević, za kar se mu najlepše zahvaljujem.”

Priredila :
Nadežda Eterović

TIŠINA

TIŠINA grmeča,
zaprem ušesa,
a vsa sem goreča.
Gorim kot ogenj
in močan, hladen
curek vode me duši.
Zapira vse,
in ko se ozrem okrog sebe,
nič ne vem.
Zakaj toliko tišine,
ko ljudje okoli kričijo,
avti ropotajo,
vse hiše so na istem mestu
in jaz, čisto sama
v svojem svetu,
prestrašena sem.
Odprem oči
in se trdno odločim
vstati iz postelje
ter se vrniti nazaj
v vsakdanje življenje.

JUČER, DANAS, SUTRA

JUČER, DANAS, SUTRA
Jučer sam bila
Mlada i mila.
Sve je bilo ružičasto
Vjera u dobro visoko.
Nade bez granica
Ljubav poput
Mirisnih proljeća.
Nisam sigurna
Kada je nastala mijena.
Negdje na sredini
Najednom se sve smiri.
Dani teku ujednačeno
Pa pomisliš
Da je život tekao
Točno kako si se nadao.
Tu i tamo zapneš u vremenu
Ni ne znajući
Da je to tako u redu.
Kadkad se javljaju sumnje
A onda ugledaš

Dijete kako se osmjehne
I znaš da ima nade
Za sutra koje je već danas.
Godine su prohujale
I nisu baš ispunile
Ružičaste nade.
Danas ne trebaju lažne naočale
Procjenjuješ realno
Sve što se godinama dešavalo.
Ponekad ostaneš bez daha
Pa se pitaš
Kada si to bila mlada?
Je li to bilo jučer
I što je sada?
Danas ili sutra
U kojem proljeće miriše
I dan se njiše
Otvarajući nova jutra
Za bolje sutra.

Ana Šušmelj, III/2025

Planika

GLASBENI MAJ

Sinoči, v nedeljo 1. junija sem se zavedla, da sem v desetih dneh sodelovala pri štirih povsem različnih glasbenih dogodkih. Dva načrovana, dva povsem slučajno. Začnimo z zadnjim. V zagrebškem Lisinskem je nastopil »Wiener Mozart Orchester«. Program zelo podoben novoletnemu koncertu. Dvorana ni bila polna pa sem dobila priložnost sedeti zelo blizu. Posebnost tega orkestra je v tem, da so vsi glasbeniki kostumirani, in da jih vodi mlada dirigentka in klarinetistka Andrea Götsch. Pri najbolj znanih Dunajskih valovih in Mali nočni muziki je povabila publiko na sodelovanje s ploskanjem. Prvi violini in trobenti je po koncu vsake skladbe tudi sama ploskala. Po koncu koncerta pa je med navdušeno občinstvo vrgla dirigentsko palico. Igrali so dve uri in 45 minut s 15-minutno pavzo. Zamude ni bilo! Vzdušje po koncertu je bilo res veselo, možno je bilo slišati več različnih jezikov.

V torek 27.05.2025 sem bila povabljen na ogled Tijardovićeve »Avanture v Šangaju«, v Hrvaškem domu v Splitu. Sedela sem na bakonu u drugi vrsti, tretja je na žalost bila prazna, parter pa poln! Vsekakor je bilo povpraševanje po vstopnici več. Ta dvorana ni vajena operet, a so se vsi sodelujoči zelo potrudili da stvar uspe. HNK Split je sodeloval s kolegi iz Sarajeva. Zanimivo je da je dvorana poimenovana po Ivi Tijadroviću in da je leto 2025 njegovo keto. 90 min prečudovite neznane glasbe! Dve paralen i ljubezenski zgodbi, med politikanstvom, častjo in vojno. Razlike v kulturah vzhoda in zahoda. Vzhodnjaški vpliv na avtorja je viden tako kot pri »Mali Floramye«. Režiral je Ivan Leo Lemo, dirigiral pa Hari Zlodre. Vsekakor si jo oglejte!

»Pepelko« sem si ogledala povsem nenačrtovano v HNK Split 23.05.2025. S prijateljico baletko sva se dobili 10 minut pred izvedbo, še dobro da imam v službeni omari vedno nekaj primerne za take priložnosti. Sedela sem v drugi vrsti, zelo impresivno, videti obraze in mišice pkesalcev. Leo Mujić, zaposlen v HNK Rijeka je koreograf tega baleta na glazbo Sergeja Prokofjeva.

Izvedela sem da so najmlajše split-ske punce »posojene« prvi postavi iz Reke. Bil je to velik uspeh za 8 najboljših in njihovo učiteljico. Imele so podporo v publiku, saj so jih vse ostale prišle pogledat. V Splitu imamo čez 200 potencialnih baletk! Dobila sem pogled tudi za sceno. Vidjeti v živo baletnika in baletko par minut po koncu 90 minutnega plesa je res impresivno. Med študijem se učijo posebnih tehnik dihanja. Fascinara da razbijejo veliko kapaciteto pljuč glede na postavo. Na njih se dobesno lahko izučuje in poučuje anatomija človeškega telesa! Tako skladni in vešči so v gibanju, da nisem prenehala premišljevat, kako je to sploh možno. In še vedno ne razumem, kako lahko stojijo v plesnih »balerinkah« na konicah prstov. Človek zmore vse! Balet vsekakor pripiročam! Naj omenim tudi koncert v »Mestnem gledališču mladih«, kjer je nastopil MePZ Triglav Split z gosti iz Ajdovščine in Vipave v Sloveniji kod zduženi ženski pevski zbor »Večernica« v soboto 24.05. 2025.

Ana Božulić

... da je Le Cordon Bleu mednarodna mreža šol kulinarike in hotelirstva. Le Cordon Bleu pomeni modri trak in izvira iz 16. stoletja, ko je kralj Henry III. ustvaril pomemben red vitezov Svetega Duha, ki je slovel po vrhunskih banketih. Danes je Le Cordon Bleu prisoten v 20 državah s 35 mednarodnimi šolami, ki jih letno obiskuje 20 tisoč učencev. Študente poučujejo kuharski mojstri, med katerimi večina prihaja iz restavracij z Michelinovo zvezdico ali so zmagovalci na prestižnih tekmovanjih, kot je Meilleur Ouvrier de France.

... da v Iranu ob glavnem toplim obroku ali kot napitek v velikih količinah uživajo jogurt? Med najbolj priljubljenimi jedmi so hladna jogurtova juha z orehi, rozinami in meto, borani, za katero jogurt zmešajo s špinačo ali jajčevci in pire iz jajčevcev in jaje z jogurtom.

... da so cicchetti (v beneškem jeziku) majhni prigrizki ali priloge, največkrat postreženi v tradicionalnih bacareti (lokalih) v Benetkah? Običajni cicchetti vključujejo drobne sendviče, krožnike oliv ali druge zelenjave, razpolovljena trdo kuhana jajca, majhne porcije morskih sadežev, mesa in zelenjave, položene na vrh rezine kruha ali polente. Jemo jih z rokami in zobotrepci, navadno stojijo. Benečani (in turisti) običajno jedo cicchetti pozno zjutraj, za kosilo ali kot popoldanske prigrizke. Cicchetti običajno spremlja majhen kozarec lokalnega belega vina, ki ga domačini imenujejo ombra.

... da je pohorska omleta nastala leta 1952 v nekdanjem Poštarskem domu, ki je danes hotel Tisa? V hotelu pohorsko omleto še danes pripravljajo po izvirnem receptu avtorja, kuharja Franca Pogačarja. Poštarski dom so odprli julija 1952 in takrat je Franc Pogačar tudi prišel za glavnega kuharja.

... da je bil prvi »hamburger« na kruhu postrežen na svetovni razstavi (World's Fair) v St. Louisu v ZDA leta 1904? Čeprav obstajajo številne trditve o tem, kdo je izumil hamburger, je splošno priznано, da se je hamburger, kot ga poznamo danes, resnično uveljavil na tej razstavi. Hamburgerji so od takrat postali ena najbolj priljubljenih in prepoznavnih ameriških jedi po vsem svetu!

... da je v Salzburgu že več kot 1.200 let nepretrgano odprta danes prestižna restavracija, ki velja za najstarejšo na svetu? Restavracijo v samostanu Sv. Petra sredi Salzburga naj bi namreč odprli že pred več kot 1.200 leti, prvi pa je o njej pisal brat Albuin. Pozneje so prostor opremili v baročnem slogu in odtlej se notranjost ni spreminjala. Danes slovi predvsem po tedenski Mozartovi večerji. Tu so menda gostili cesarja Karla Velikega, salzburškega škofa Arna, obiskala pa naj bi jo tudi Krištof Kolumb in domačin Wolfgang Amadeus Mozart.

Priredila : Lidija Lasić

DOVOLJ PROSTORA

Vdova je za možev pogreb naročila venec z napisom: »Na svidenje.« Ko je prišla domov je razmišljala in prišla do zaključka, da je napis le preveč reven in je poklicala v cvetličarno: »Prosim, če napisu na žalnem traku venca dodate se besede: »v nebesih«, če bo se kaj prostora.«

LJUDJE me sprašujejo v čem je skrivnost našega uspešnega in dolgega zakona.

Vzameva si čas de odideva v neko restavracijo dvakrat na teden. Prižgane sveče, večerja, tiha glasba, ples.

Ona gre ob torkih, jaz ob petkih.

PSIHIATER je vodil skupinsko terapijo treh mladih očkov in njihovih majhnih otrok.

»Vsi imate svoje odvisnosti!«, jim pravi.

»Vi ste obsedeni s hrano«, reče prvemu, »ker ste svoji hčerki dali ime Jagoda».

»Vi ste obsedeni z denarjem«, pravi drugemu, »ker ste svoji hčerki dali ime Marka».

Ko to sliši tretji očka, vstane, prime sinčka za roko in mu zašepeta:

»Pejt Joško, greva domov

POVABILO

Branetu umre že tretja žena. Sosed noče na pogreb.

»Zakaj ne greš?« ga sprašuje soproga. »Sram me je. On mene že tretjič vabi, jaz pa njega še nikoli nisem.«

BRATJE IN SESTRE

Učiteljica je vprašala Janezka: »Koliko otrok je v vaši družini?« »Štirje fanti in vsak ima eno sestro!« »Torej vas je osem?« »Ne, samo pet!«

ZBUDI mož ženo in reče:

Dej ustan. Poglej, kako lep dan je. Pa žena: - Dej pust me še spat, vi-diš, de sem zmatrana.

Pa mož: - Dej ustan. Poglej, kako lep dan je.

Pa žena; - Dej pust me pr mir, jst bi še spala.

Pa mož spet: - Dej ustan, kako lep dan je.

Žena: - Pa kva me briga, kako lep dan je, jst bi še spala...

Mož: - Ja, a nis rekla, de boš enga lepga dne šla?!

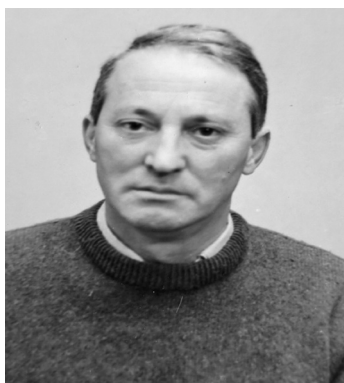
VSE BOLJ BLIZU VEČER

Vse bolj blizu večer
in zunaj in tu notri hlad
Stvari se oddaljujejo in primikajo
Rdeč je oblak
Pokopališčni zid postaja
razločnejši
Ogromen rase križ
Zlati se jabolko zvonika
Nikamor ne ubežiš
Kje je še kdo v tem
čudnem času
med nočjo in dnevom?

Vpiješ in veš:
ne prikličesh glasu
Omagana ptica
Na predolgi poti
v brezupno praznem nebu
jadra soncu naproti
A noč bo zdaj zdaj tu

Ivan Minatti

IN MEMORIAM

KAŽIMIR BIOČIĆ
planinec

MILAN BULATOVIĆ
pevec

VJERA ŠUŠMELJ
čipkarica

										SLOVENIJA DANES	OSEBJE, KI JE V SLUŽBI NA LETALU	MOTNJA V DELO- VANJU NAPRAVE	VELIKA TELESNA ŽELJA	STREŽAJ V UNI- FORMI	ANDREJ HIENG	KRAJ PRI LJUBLJANI	ANTIČNO IME DANAŠNJE LJUBLJANE	FILMSKA IGRALKA HUDSON
										SLADKA JED ZA ZAKLJUČEK OBEDA, POBEDEK								
										AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA								
										SESTRIN MOŽ ALI BRAT ZA- KONSKEGA PARTNERJA					ZLITINA ZA LOTANJE DROBEČ ZAREČJE SNOVI			
										ANTON AŠKERC POGOSTO ŽENSKO IME			PRIKOT OISE V FRANCIJI EVROPSKA DRŽAVA					
																		ZGODO- VINSKA POKRAJINA V JUŽNI SPANJI Z ISTO- IMENSKIM GLAVNIM MESTOM
YSAKA OD STO- PETDESETIH PESMI, KI SESTAVLJAJO ENOTO SVETEGA PISMA										LOVORU PODOBN ZIMZELEN OKRASNI GRM	POŠKODBA TKIVA ZARADI UDARCA V PREDMET	TLA V MORJU	AVTOR: MARKO DREŠČEK	VELIKI KOSI KAKEGA MATERIALA, BLOKI	SLAB PISATELJ, PISUN LIRSE PESMI			
UŽITNI DEL RASTLINE, SAD															KAREL OŠTIR SKUPINA GLASBE- NIKOV		VOJAŠKI NOŽ, KI SE NASADI NA PUŠKO	
LEPOTNA POSO- DOVKA Z BELIMI CVETI																	BOJAN GROBOVŠEK KULTURNE RASTLINE S KLASI	
VSI AVTO- MOBILI KAKEGA PODJETJA																		
ZGODO- VINSKO OKROŽJE V SOČUJU V RUSLIJ																		
MRTEV OTROK																		
SRBSKI IN OSMANSKI DIPLOMAT IZ 19. STOLETJA (PETAR) SLOVENSKEGA NABER																		
RUMENO RJAVA BARVA																		
EVROPSKA KNEŽE- VINA																		
VZDEVEK BALONARJA SLAVKA SORNA																		
APARAT ZA GLOBINSKO SLIKANJE TELESNIH DELOV																		
NEMŠKI ABSTRAKTI SLIKAR (ALEXANDER), TUDI CHEVROLETOV ŠPORTNI AVTOMOBIL																		

LIKOVNA KOLONIJA "JOŽE ARZENŠEK"

SKD "LIPA" ZADAR